

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 1861
Ημερομ. Κατάθεσης: 10/3/2021

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
Κοινοβουλευτική Ομάδα

Αναφορά

Προς τους Υπουργούς:

-Παιδείας και Θρησκευμάτων, κ. Ν. Κεραμέως

-Εξωτερικών, κ. Ν. Δένδια

Οι Βουλευτές Βασίλης Κεγκέρογλου, Χαρά Κεφαλίδου, Γιώργος Αρβαντιδης, Κων/να Γιαννακοπούλου, Χρήστος Γκόκας, Αχμέτ Ιλχάν, Γιώργος Καμίνης, Χαράλαμπος Καστανίδης, Ευαγγελία Λιακούλη, Γιώργος Μουλκιώτης, Δημήτρης Μπιάγκης, Μπαράν Μπουρχάν, Ανδρέας Λοβέρδος, Απόστολος Πάνας, Γιώργος Παπανδρέου, Ανδρέας Πουλάς, Μιχάλης Κατρίνης, Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος, Δημήτρης Κωνσταντόπουλος, Κώστας Σκανδαλίδης, Γιώργος Φραγγίδης κατέθεσαν αναφορά, την επιστολή του Εθνικού Συμβουλίου Διεκδίκησης των οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα με την καταγγελία τους σχετικά με το πρόγραμμα «ΜΟΓ/ μνήμες από την Γερμανική κατοχή» και αιτούνται απαντήσεων.

Οι Βουλευτές

Βασίλης Κεγκέρογλου

Χαρά Κεφαλίδου

Γιώργος Αρβαντιδης

Κων/να Γιαννακοπούλου

Χρήστος Γκόκας

Αχμέτ Ιλχάν

Γιώργος Καμίνης

Χαράλαμπος Καστανίδης

Μιχάλης Κατρίνης

Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος

Δημήτρης Κωνσταντόπουλος

Ευαγγελία Λιακούλη

Γιώργος Μουλκιώτης

Δημήτρης Μπιάγκης

Μπαράν Μπουρχάν

Ανδρέας Λοβέρδος

Απόστολος Πάνας

Ανδρέας Πουλάς

Κώστας Σκανδαλίδης

Γιώργος Φραγγίδης

**ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗΣ
ΤΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**
<https://esdoge.gr/>

Αθήνα 17.2.2021

Προς:

Τον Πρόεδρο κ. Ι. Αντωνίου και τα μέλη του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Κοινοποίηση:

-Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων κα Νίκη Κεραμέως
-Υφυπουργούς κ.κ. Ζέττα Μακρή, Αγγελο Συρίγο
-Γενικό Γραμματέα Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής
-Περιφερειακά Κέντρα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΠΕ.Κ.Ε.Σ.), υπόψη Οργανωτικών Συντονιστών και Συντονιστών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Θέμα: Ενημέρωση – καταγγελία σχετικά με το πρόγραμμα «*MOG / Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα*».

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε, αξιότιμες-οι κυρίες και κύριοι,

απευθυνόμαστε σε σας δια της παρούσης επιστολής προκειμένου να σας ενημερώσουμε υπεύθυνα για μια οργανωμένη απόπειρα αναθεώρησης της Ιστορίας της Κατοχής και του Β' Παγκοσμίου Πολέμου μέσω της ανάπτυξης μιας «εκπαιδευτικής πλατφόρμας», που φιλοδοξεί να αποτελέσει μέρος των σχολικών προγραμμάτων των Δημοτικών, των Γυμνασίων και των Λυκείων της χώρας. Σύμφωνα με την τεκμηριωμένη ανάλυση σημαντικών ιστορικών και επιστημόνων της εκπαίδευσης, η πλατφόρμα αυτή, που έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου κυρίως από το Υπουργείο Εξωτερικών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας (Ο.Δ.Γ.) προγράμματος «*MOG / Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα*», επιχειρεί να υποβάλει τους μαθητές στη διαδικασία διαπραγμάτευσης αυθαίρετων «σεναρίων» και παραμορφωτικών σχημάτων ιστορικής ερμηνείας για την ιστορία της Κατοχής στην Ελλάδα. Γι' αυτό και έχει δημιουργηθεί ένα σώμα όψιμων ιστορικών «μαρτυριών», το οποίο επικαλείται τεχνικές της προφορικής ιστορίας, χωρίς όμως να αξιοποιεί τις ασφαλιστικές της δικλείδες, ώστε να εξασφαλιστεί, στην παραγωγή των μαρτυριών αυτών, εγκυρότητα, αντικειμενικότητα, ευρύτητα και στήριξη στην επιστημονική γνώση της περιόδου.

Ως Εθνικό Συμβούλιο Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα, σε συνεργασία με το Δίκτυο Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών, εναντιωθήκαμε στο εν λόγω πρόγραμμα (δείτε σχετικά υπομνήματα 1 και 2), επισημαίνοντας ότι η **γερμανική κυβέρνηση** διά των συγκεκριμένων μεθοδεύσεων έχει ως σκοπό της να διεισδύσει στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα και να διαστρεβλώσει την ιστορική μας μνήμη, τόσο αναφορικά με τον ρόλο και την έκταση της καταστροφής που προκάλεσαν στη χώρα οι δυνάμεις Κατοχής, όσο και σε σχέση με το κίνημα Εθνικής Αντίστασης, που ήταν από τα ισχυρότερα της Ευρώπης. Κύριος στόχος της είναι να χρησιμοποιηθεί το σχολείο για την άμβλυση των εντυπώσεων που έχουν σχηματιστεί στην ελληνική κοινωνία ως προς τις ευθύνες τις οποίες οφείλει να αναλάβει εμπράκτως η Ο.Δ.Γ. για τις καταστροφές που προκάλεσε στη χώρα μας το Γ' Ράιχ.

Είναι αξιοσημείωτο, όσο και προκλητικό, ότι το εν λόγω γερμανικό πρόγραμμα, αν και χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Εξωτερικών της Ο.Δ.Γ., επικαλείται την ανάγκη ανάπτυξης του επιπέδου ιστοριογνωσίας των Ελλήνων μαθητών. Μη ορρωδώντας προ ουδενός, αδιαφορώντας για το πρωτοφανές γεγονός ότι γερμανικές κρατικές πρωτοβουλίες και ιδρύματα υποδεικνύουν τη διαμόρφωση των ελληνικών αναλυτικών προγραμμάτων, οι εμπνευστές του εν λόγω προγράμματος δηλώνουν ότι αποσκοπούν στην ψευδεπίγραφη «συμφιλίωση» των δύο Λαών, χωρίς όμως τη ρητή αναγνώριση των γερμανικών ευθυνών για τα διαπραχθέντα από τη ναζιστική Γερμανία εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και, κατά συνέπεια, χωρίς την υιοθέτηση της αναγκαιότητας να αποδοθούν αποζημιώσεις και επανορθώσεις στον ελληνικό λαό για τα φοβερά δεινά που υπέστη στη διάρκεια της Κατοχής. Επιχειρείται, μάλιστα, μέσω των εν λόγω προγραμμάτων μια απόπειρα αποσυλλογικοποίησης και εξατομίκευσης του όλου ζητήματος, ώστε να καταστεί πρόβλημα του τύπου μιας ιδιωτικής διαφοράς και να υποτιμηθούν οι συνέπειες που είχε η γερμανική Κατοχή στην ελληνική κοινωνία, την οικονομία και την εν γένει μετέπειτα ανάπτυξη του ελληνικού κράτους.

Ακρογωνιαίος λίθος του όλου εγχειρήματος είναι η υποβάθμιση της σημασίας της Αντίστασης του ελληνικού λαού, που λογίζεται από το πρόγραμμα ως μη αναγκαία συνθήκη για την προστασία της ελληνικής κοινωνίας από τη δολοφονική μανία των κατακτητών και την προαγωγή του διεθνούς αντιφασιστικού αγώνα. Ενώ παράλληλα γίνεται προσπάθεια μετάθεσης της ευθύνης για τις ναζιστικές ωμότητες από τους σφαγείς στην Εθνική Αντίσταση καθώς τα ειδεχθέστατα εγκλήματα των κατοχικών δυνάμεων βαφτίζονται «αντίποινα». Την ίδια στιγμή επιχειρείται να αποδοθούν στην Εθνική Αντίσταση δήθεν στενές «πολιτικές» ευθύνες για τη δράση της, αποσιωπώντας ότι τα «αντίποινα» ήταν η πάγια τεχνική εξουσίας του φασισμού - ναζισμού, ώστε μέσω της μής τρομοκρατίας να καθυποτάξει και καταδυναστεύσει τους λαούς.

Συστατικό, επίσης, στοιχείο της όλης απόπειρας είναι να στηριχθεί σε αντιφατικά, αποσπασματικά, μεροληπτικά και χωρίς συνοχή ιστορικά «σενάρια». Να χαθεί η συνολική εικόνα μέσα στα επιμέρους. Το ακόμα πιο επίφοβο είναι ότι τα προγράμματα αυτά επιχειρούν να καταστήσουν τους μαθητές συμπαράγωγους της διαστρέβλωσης της Ιστορίας, δια της «κατασκευής» από τους ίδιους υποτιθέμενων δικών τους «σεναρίων», χωρίς τον γνωστικό έλεγχο αποδεκτών από την επιστημονική κοινότητα ιστορικών εργασιών, αλλά μόνο με βάση τις προσαρμοσμένες στα σενάρια αυτά «υποδείξεις» των εν λόγω προγραμμάτων.

Πέραν των άλλων, συγκαλύπτεται συστηματικά η διασύνδεση της Κατοχής στην Ελλάδα με τις στρατηγικές επιδιώξεις του Γ' Ράιχ. Συσκοτίζεται το γεγονός ότι η μεθοδική απόσπαση των πόρων της Ελλάδας είχε ως σκοπό την εξυπηρέτηση των πολεμικών επιχειρήσεων του Άξονα και τον προσπορισμό τεράστιων κερδών από μία οικονομική - επιχειρηματική ελίτ στενά συνδεδεμένη με το χιτλερικό καθεστώς. Δεν γίνεται καθαρό ότι η παραπάνω ληστρική πολιτική του Γ' Ράιχ είχε ως αποτέλεσμα την πρωτοφανή πείνα που θέρισε κυριολεκτικά τον ελληνικό λαό. Σημειώνουμε ότι μετά τον πόλεμο, με το πρόσχημα της ανάκαμψης της κατεστραμμένης γερμανικής οικονομίας, το γερμανικό κράτος δεν υποχρεώθηκε να αποδώσει έστω και τμήμα των ιδιοποιούμενων αυτών αξιών - ούτε, καν, οι γερμανικές επιχειρήσεις που αποθησαύρισαν τεράστια πλούτη από το αίμα των σκλαβωμένων Ευρωπαίων υποχρεώθηκαν να επιστρέψουν όσα έκλεψαν - εκτός από κάποιες μεταφορές αποσυναρμολογημένων μηχανών, τα δύο πρώτα χρόνια μετά το τέλος του πολέμου, που για πολλούς λόγους δεν έφτασαν ποτέ στην καθημαγμένη χώρα μας.

Υπό την έννοια αυτή, είναι ευνόητο ότι οι εκπαιδευτικές αυτές πρωτοβουλίες συμβαδίζουν και υπηρετούν την προκλητικά αδιάλλακτη στάση του γερμανικού κράτους απέναντι στις νόμιμες, απαράγραπτες και ισχυρά τεκμηριωμένες ελληνικές αξιώσεις, όπως αυτές εκφράστηκαν με την ιστορική απόφαση της Βουλής (17.4.2019), τις Ρηματικές Διακοινώσεις της Ελληνικής προς τη Γερμανική Κυβέρνηση (1966, 1995, 2019) και την παρέμβαση της Ελληνικής Δημοκρατίας στη δίκη μεταξύ Ιταλίας και Γερμανίας για την υπόθεση του Διστόμου στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης (2011). Την ώρα, δηλαδή, που η Ο.Δ.Γ. καταπατά την ίδια της την υπογραφή στη Συνθήκη του Λονδίνου του 1953, επιχειρεί να ενισχύσει τη νομική της θέση μπροστά στο ενδεχόμενο να παραπεμφθεί το θέμα των γερμανικών οφειλών σε διεθνές δικαστήριο ή άλλο δικαιοδοτικό οργανισμό, με το επιχείρημα της ελλιπούς «κατανόησης» και της προκατάληψης μεταξύ των δύο χωρών. Αυτό σημαίνει στην ουσία της η ευθυγράμμιση του εκπροσώπου του Γερμανικού Υπουργείου Εξωτερικών Ράινερ Μπρόιλ στις 4.6.2019, αμέσως μετά την επίδοση της ελληνικής ρηματικής διακοίνωσης ότι, αν και το θέμα των πολεμικών αποζημιώσεων έχει κλείσει, αυτό «δεν αποκλείει το να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε, προκειμένου να δημιουργήσουμε μια κοινή "κουλτούρα αναμνήσεων" ώστε να συντελεστούν εμφανή δείγματα συμφιλίωσης».

Όχι τυχαία, τόσο το Εθνικό Συμβούλιο Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα όσο και το Δίκτυο Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών περιόδου 1940-1945, έχουμε λάβει ομόφωνες αποφάσεις στα Συνέδριά μας εναντίον των γερμανικών πρωτοβουλιών ψευδεπίγραφης «συμφιλίωσης». Επαναλαμβάνουμε, για μία ακόμη φορά, ότι τρέφουμε φιλικά αισθήματα απέναντι στον γερμανικό λαό, όπως και απέναντι σε όλους τους λαούς του κόσμου. Θεωρούμε όμως ότι η πραγματική φιλία και συνεργασία των λαών μπορεί να στηριχθεί μόνο στα στέρεα θεμέλια της Μνήμης, του αμοιβαίου σεβασμού και της δικαιοσύνης. Αυτή είναι η μόνη μορφή συνεννόησης που ανοίγει μία ελπιδοφόρα προοπτική για την Ευρώπη!

Επιπλέον, διακρίνουμε και μια «επιστημονική υπεροψία» της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας του «Ελεύθερου Πανεπιστημίου του Βερολίνου», καθώς δεν λαμβάνεται υπόψη ο πολύ πλούσιος όγκος σημαντικών τεκμηρίων, γραπτών και προφορικών ερευνών και μαρτυριών, που έχουν ήδη καταγραφεί στην Ελλάδα από το 1945 μέχρι και σήμερα. Πρόκειται για ντοκουμέντα του ελληνικού και του γερμανικού κράτους αλλά και για «βιωματικές εμπειρίες και αφηγήσεις» θυμάτων και αγωνιστών σε όλες τις Περιφέρειες και στην κάθε γωνιά της Ελλάδας, όπως επίσης και για επιστημονικές μελέτες από ιστορικούς, οικονομολόγους, κοινωνιολόγους και αρχαιολόγους της μεταπολεμικής γενιάς της Ελλάδας. Με λίγα λόγια, η Ιστορία του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, της Κατοχής και της Αντίστασης και των συνεπειών τους έχει ήδη καταγραφεί και επαρκέστατα τεκμηριωθεί.

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε, αξιότιμες-οι κυρίες και κύριοι

Η μάχη για την ιστορική μνήμη και η διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών δεν είναι «βίοι παράλληλοι και ασύμπτωτοι». Είναι μία διττή και αδιάσπαστη μάχη.

Σε αυτόν τον αγώνα για Ιστορική Μνήμη και Δικαιοσύνη έχει συμβάλει με όλες του τις δυνάμεις το Εθνικό Συμβούλιο Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα, αναδεικνύοντας τα ζητήματα αυτά ως προτεραιότητες για την εξωτερική μας πολιτική. Σημειώνουμε ότι το Εθνικό Συμβούλιο ιδρύθηκε στις 22 Ιανουαρίου 1996 από τον Μανώλη Γλέζο μαζί με τους Απόστολο Σάντα, Ευάγγελο Μαχαίρα, Γιάννη Σταμούλη, Γεώργιο – Αλέξανδρο Μαγκάκη, Στέλιο Ζαμάνο, Πέτρο Ανταίο, Βασίλη Πριόβολο (Καπετάν Ερμής), Χαράλαμπο Ρούπα, Βαρδή Βαρδινογιάννη, Θεόδωρο Καλλίνο (Αμάρμπεης), Κώστα Παπαγιαννάκη, Μιχάλη Ράπτη («Πάμπλο»), Δημήτρη

Φατούρο, Μαγδαληνή Λίτινα, Στέφανο Ληναίο, Δημήτρη Παπαχρήστο, Γιάννη Γαμβρίλη, Δαμιανό Βασιλειάδη, Λίτσα Παπαϊωάννου, Προκόπη Παπαστράτη, Ασπασία Παπαστράτη, Πέτρο Κουλουφάκο, Γιώργο Παπαγιαννόπουλο, Μανώλη Κατριβάνο και συνολικά 365 αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης, της αντιδικτατορικής πάλης, μέλη οικογενειών θυμάτων της Κατοχής, δημάρχους μαρτυρικών δήμων και ενεργούς πολίτες. Από την ίδρυσή του και επί εικοσιπέντε συναπτά έτη το Εθνικό Συμβούλιο πρωτοστατεί στην ενημέρωση, αφύπνιση και κινητοποίηση της ελληνικής και διεθνούς κοινής γνώμης, των πολιτικών κομμάτων και των κυβερνήσεων στο εσωτερικό και το εξωτερικό, συμβάλλοντας τόσο στην κατανόηση του προβλήματος, όσο και στην ανάδειξη της ίδιας της σύγχρονης ιστορίας της χώρας.

Δεν είμαστε, λοιπόν, διατεθειμένοι να επιτρέψουμε στη γερμανική κυβέρνηση να θέσει υπό τον έλεγχό της την Ιστορία της Κατοχής και της Αντίστασης στην Ελλάδα. Δεν δεχόμαστε σε καμία περίπτωση τον ρόλο του «επιτηρούμενου ιθαγενούς». Γι' αυτό και δεν θα επιτρέψουμε να προωθεί η γερμανική κυβέρνηση, έστω και με πλάγιο τρόπο, τις επιδιώξεις της στα ελληνικά σχολεία. Στον αγώνα μας αυτό ζητάμε τη συμβολή και του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ώστε να μην καρποφορήσουν οι σχεδιασμοί του γερμανικού κράτους εις βάρος της διαμόρφωσης της ιστορικής συνείδησης των Ελλήνων μαθητών.

Είναι διπλή η ευθύνη και το χρέος όλων μας, ιδιαίτερα φέτος, μια χρονιά που φέρει τη σπουδαία επέτειο των 200 χρόνων και την εξόχως τιμητική κληρονομιά της Επανάστασης του 1821, να υπογραμμίζουμε στα παιδιά μας το βασικό στοιχείο που δίδαξε το 1821 και οι αγωνιστές του: **το ύψιστο αγαθό του αγώνα για ελευθερία, αλήθεια και ευθύνη.** Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο θεωρούμε ότι πρέπει να αντιμετωπίζεται και ο αγώνας των Ελλήνων στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. **Ο φασισμός και ο ναζισμός, όπως και ο αγώνας εναντίον τους, δεν μπορεί να περιγραφούν με τον σχετικισμό που υπαγορεύουν οι επιδιώξεις όσων προσπαθούν να διαστρέψουν την αλήθεια για να αποσοβήσουν τις ευθύνες τους.** Σε αυτό το θέμα δεν μπορεί να υπάρχουν αστερίσκοι και υπεκφυγές. Σ' αυτά αντισταθήκαμε ιστορικά, με όλο το σθένος μας, ως λαός.

Με ιδιαίτερη τιμή

Για το Εθνικό Συμβούλιο Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα

Οι Συμπρόεδροι	Οι Συγγραμματείς της Σ.Ε.
Βασίλης Μπρακατσούλας, Αντιστασιακός, π. Βουλευτής	Δημήτρης Αλευρομάγειρος, Αντιστράτηγος ε.α.
Δημήτρης Παλαιολογόπουλος, Αντιστασιακός, Πρόεδρος ΠΣΑΕΕΑ	Αριστομένης Συγγελάκης Διδάκτωρ ΕΚΠΑ
Γιώργος Κατμερτζής, Πρόεδρος ΠΕΑΕΑ-ΔΣΕ	

Παράρτημα:

1. Κοινό Υπόμνημα Εθνικού Συμβουλίου Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα και Δικτύου Μαρτυρικών Δήμων προς τον Πρωθυπουργό, τους πολιτικούς αρχηγούς και τους Υπουργούς Εξωτερικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, Αθήνα 11.12.2020 (<https://esdoge.gr/oiono-ypomnima-esdoge-diktyou-martyrikon-dimon-pros->

ton-prothypourgo-kai-tous-politikous-archigous-gia-to-ellinogermaniko-idryma-ncolaias/).

2. Ανακοίνωση Εθνικού Συμβουλίου Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα «Όχι στην αναθεώρηση και την υποτέλεια στα σχολεία». Αθήνα, 10.12.2020 (<https://esdoge.gr/ochi-sti-dicisdysi-tis-germanikis-kratikis-propagandas-sta-ellinika-scholia/>).

**ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗΣ
ΤΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**
<https://esdoge.gr/>